

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Ψηφιακά υπογεγραμμένο
από ANASTASIA
PASCHALIDOU
Ημερομηνία: 2018.03.20
15:31:56 EET

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθ. Προτεραιότητας:

Αθήνα, 20-03-2018
Αρ. Πρωτ. 46471/ΓΔ4

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ
Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Π.Ε.
Δ/ΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Δ.Ε.
Δ/ΝΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠ/ΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΕΚΠ/ΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΙΑ

ΠΡΟΣ:

- Περιφερειακές Δ/νσεις Εκπ/σης
- Γραφεία Σχολ. Συμβούλων Π.Ε. & Δ.Ε. (μέσω των Περιφερειακών Δ/νσεων Εκπ/σης)
- Διευθύνσεις Π.Ε. & Δ.Ε.
- Σχολικές μονάδες Π.Ε. & Δ.Ε. και ΣΜΕΑΕ Π.Ε. & Δ.Ε. (μέσω των Δ/νσεων Π.Ε. & Δ.Ε.)

Ταχ. Δ/ση: Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη: 15180 Μαρούσι
Ιστοσελίδα: www.minedu.gov.gr
Πληροφορίες: Θ. Δημητρακόπουλος (Π.Ε.)
Αν. Πασχαλίδου (Δ.Ε.)
Β. Πελώνη (Δ.Ε.)
Ι. Καπουτσής (Ε.Ε.)
Ε. Παναγιωτοπούλου(ΕΙΔ.Α.)
Γ. Αθανασόπουλος (ΑΕΙ.)
Τηλέφωνο: 210-3442248 (Π.Ε.)
210-3442238 (Δ.Ε.)
210-3442229 (Ε.Ε.)
210-3442190 (ΕΙΔ.Α.)

Θέμα: Εκδηλώσεις και δράσεις για την Παγκόσμια Ημέρα κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας και την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης στις σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Σχετ.: Το με αρ. πρωτ. εισ. ΥΠ.Π.Ε.Θ. 41116/12-03-2018 έγγραφο

Λαμβάνοντας υπόψη την με αρ. 11/08-03-2018 Πράξη του Δ.Σ. του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η **Παγκόσμια Ημέρα κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας** εορτάζεται κάθε χρόνο στις **21 Μαρτίου**. Καθιερώθηκε το 1966 από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών σε ανάμνηση ενός τραγικού συμβάντος, που συγκλόνισε την παγκόσμια κοινή γνώμη.

Στο πλαίσιο αυτό, από το 2015 με το υπ' αριθ. 42681/ΓΔ4/13/03/2015 έγγραφο του ΥΠ.Π.Ε.Θ. καθιερώθηκε οι σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης να υλοποιούν εκδηλώσεις ή /και δράσεις εντός του διδακτικού ωραρίου, με το σκεπτικό ότι ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου δεν είναι μόνο πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας (άρθρο 2 του Συντάγματος) και δέσμευση της χώρας σε διεθνές επίπεδο, αλλά κυρίως πρωταρχική υποχρέωση της εκπαίδευσης που παρέχει μια δημοκρατική κοινωνία, μιας εκπαίδευσης που οφείλει να αμβλύνει τις κοινωνικές ανισότητες, να καταπολεμά τις προκαταλήψεις, τις ρατσιστικές τάσεις και τις εκδηλώσεις μισαλλοδοξίας και να προωθεί τις ανθρωπιστικές αξίες: το σεβασμό, τον αυτοσεβασμό, την αποδοχή κάθε μορφής ετερότητας (φυλετικής, εθνικής, θρησκευτικής, έμφυλης, κοινωνικής, οικονομικής), την αλληλεγγύη και την κοινωνική ευαισθησία.

Κατά σύμπτωση η ίδια μέρα έχει ορισθεί και ως **Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης**. Αυτός ο δεύτερος συμβολισμός μπορεί να αξιοποιηθεί, ώστε οι εκδηλώσεις ή/και οι δράσεις που θα πραγματοποιηθούν να συνομιλούν και με τις δυο συμβολικές πλευρές. Προς την κατεύθυνση αυτή, μπορούν να αξιοποιηθούν έργα της ελληνικής και παγκόσμιας ποίησης που έχουν ως θέμα τους την υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την καταδίκη του ρατσισμού.

Με αφορμή την ημέρα αυτή, **την Τετάρτη 21 Μαρτίου 2018 ή τις αμέσως επόμενες ημέρες** προτείνεται:

Όλες οι σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης να υλοποιήσουν εκδηλώσεις ή/και δράσεις διάρκειας δύο (2) ή τριών (3) ωρών (με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων), εντός του διδακτικού ωραρίου, υπό τον γενικό τίτλο: **«Η ποίηση μας βοηθάει να ζήσουμε χωρίς ρατσισμό»**.

Οι εκδηλώσεις ή/και οι δράσεις μπορεί να είναι ατομικές ή ομαδικές και να περιλαμβάνουν: α) δημιουργία ποιημάτων με αντιρατσιστικό περιεχόμενο, β) οπτική αποτύπωση (σκίτσα, ζωγραφική, ψηφιακή εικονογράφηση) ενός ποιήματος, γ) δημιουργία αφίσας, εικαστικού έργου, δ) μελοποίηση κάποιου σχετικού ποιήματος.

Για την εξεύρεση **εκπαιδευτικού υλικού** προτείνεται **ενδεικτικά** οι εκπαιδευτικοί να ανατρέξουν στις εξής ιστοσελίδες:

Unicef, <http://www.unicef.gr/reports/symb.php#2>

Συνήγορος του Παιδιού, <http://www.0-18.gr>

Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες, <http://www.unhcr.gr>

Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, <http://www.ministryofjustice.gr>

Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, <http://www.nchr.gr>

Ελληνική Ένωση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, <http://www.hlhr.gr/index.php>

Ινστιτούτο για Δικαιώματα, Ισότητα και Ετερότητα (Institute for Rights Equality & Diversity), <http://www.i-red.eu/?i=institute.en.home>

Δίκτυο Καταγραφής Περιστατικών Ρατσιστικής Βίας,

http://www.hlhr.gr/images/site/1010/1035_large/report2013final.pdf

COMPASS-Καινοτόμα Εκπαιδευτικά Εργαλεία για την Εκπαίδευση Εκπαιδευτών στα Ανθρώπινα Δικαιώματα, http://www.minedu.gov.gr/publications/docs2012/120517_compass_edition_gr.pdf

Κέντρο Εκπαιδευτικών Μελετών και Τεκμηρίωσης της Ο.Λ.Μ.Ε., <http://kemete.sch.gr/?p=719> και Σχολείο χωρίς σύνορα: βιβλίο της καθηγήτριας, του καθηγητή

Οδηγός αντιρατσιστικής εκπαίδευσης, http://users.auth.gr/gtsiakal/tsiakalos_book.pdf

Εκπαιδευτικό υλικό του Ιδρύματος της Βουλής:

α) Τι είναι ρατσισμός; Ποια τα είδη του;

http://foundation.parliament.gr/VoulhFoundation/VoulhFoundationPortal/images/site_content/voulhFoundation/file/Ekpaideytika%20New/racism/0_3racism.pdf

β) Εργαστήρι 1: «Οι διαφόρων ειδών Άλλοι»

http://foundation.parliament.gr/VoulhFoundation/VoulhFoundationPortal/images/site_content/voulhFoundation/file/Ekpaideytika%20New/racism/0_7racism.pdf

γ) Εργαστήρι 2: «Είμαι ρατσιστής; Ένα καθημερινό τεστ»

http://foundation.parliament.gr/VoulhFoundation/VoulhFoundationPortal/images/site_content/voulhFoundation/file/Ekpaideytika%20New/racism/1_5racism.pdf

Εκπαιδευτικό υλικό του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και συγκεκριμένα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Πολιτική Επιστήμη και Κοινωνιολογία», του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης και του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Εκπαίδευση και Ανθρώπινα Δικαιώματα» του Τμήματος Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, με την αποκλειστική δωρεά του Ιδρύματος Σταύρος Νιάρχος (ΙΣΝ).
<https://www.demopaideia.gr/>

Ενδεικτικά προτεινόμενες Ταινίες - βίντεο

«**Ο ξένος**»

Πρόταση διδασκαλίας με θέμα την μετανάστευση, τον πόλεμο, τους πρόσφυγες και την ξενοφοβία, με αφορμή το βιβλίο της Ε. Χωρεάνθη: Ένας ξένος στην οικογένειά μας».

«**Ο λαθρεπιβάτης**»

Αντιρατσιστική ταινία μικρού μήκους του 1994, που καταγγέλλει όχι μόνο τον καθημερινό ρατσισμό πολλών ανθρώπων, αλλά και την αδιαφορία των περισσοτέρων.

«**Κι ένα θύμα ρατσιστικής βίας είναι πολύ!**»

Βίντεο από την Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες.

«**Χρωμοφοβία**»

Αλληγορική ταινία μικρού μήκους (Raoul Servais, 1966) για τον φασισμό και τον ρατσισμό.

Μια τάξη, φυλετικά διαχωρισμένη

Το 1968, μία ημέρα μετά τη δολοφονία του Μάρτιν Λούθερ Κινγκ, μία δασκάλα, αποφάσισε να κάνει ένα πείραμα στους μαθητές της, σ' ένα σχολείο της Iowa. Το αποκαλυπτικό αυτό πείραμα αφορούσε τον ρατσισμό και την προκατάληψη στην διαφορετικότητα. Χώρισε τους μαθητές της σε δύο ομάδες, εκείνους με γαλάζια μάτια κι εκείνους με καφέ μάτια, και αποφάσισε να τους δώσει ένα μάθημα κατά των φυλετικών διακρίσεων.

<http://education.actionaid.gr/el/>

<https://www.unicef.gr/εκπαιδευτικό-υλικό/εκπαίδευση-και-συνηγορία/25>

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

Εσωτ. Διανομή

- Γραφείο Γενικού Γραμματέα
- Δ/νση Σπουδών, Προγρ/των & Οργάνωσης Π.Ε., Τμ. Α'
- Δ/νση Σπουδών, Προγρ/των & Οργάνωσης Δ.Ε., Τμ. Α'
- Δ/νση Επαγγελματικής Εκπ/σης, Τμ. Α'
- Δ/νση Ειδικής Αγωγής και Εκπ/σης, Τμ. Α'
- Δ/νση Υποστήριξης Εκπ. Πρ/των και Εκπ/σης για την Αειφορία